

Handläggare:
Ann-Kristin Sandebjer
Lena Tengvall
Telefon: 508 25 407/408

Till
Socialtjänstnämnden

Funktionshinderinspektörernas årsrapport - avser verksamhetsår 2007

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner för egen del funktionshinderinspektörernas årsrapport 2007.
2. Socialtjänstnämnden föreslår att kommunstyrelsen antar föreliggande rapport.

Dag Helin

Fredrik Jurdell

Sammanfattning

I enlighet med beslut i kommunstyrelsen den 2007-05-02 inrättades två tjänster som funktionshinderinspektörer den 2007-10-15, med uppgift att granska och inspektera verksamheter inom funktionshinderområdet. Syftet är att säkra en god kvalitetsutveckling, förstärka likställigheten över staden och att främja den enskildes rätt till självbestämmande och delaktighet.

Inspektörerna sammanställer resultat med analyser av granskningsarbetet i sin årsrapport till kommunstyrelsen där även goda exempel uppmärksammas. Socialtjänstnämnden ansvarar för att lyfta fram och sprida dessa.

Sedan tjänsterna inrättades har inspektörerna bedrivit förberedelse- och planeringsarbete inför kommande inspektioner. En aktivitetsplan är utarbetad som ligger till grund för inspektörernas arbete år 2008. Nästa steg blir att funktionshinderinspektörerna utarbetar manualer och kvalitetskriterier för granskningsarbetet.

En pilotgranskning kommer under mars månad att genomföras vid Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning. Den första ordinarie granskningen är planerad att genomföras inom daglig verksamhet och sysselsättning. Inspektionen kommer att omfatta hela funktionshinderområdet inklusive socialpsykiatrin.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av funktionshinderinspektörerna vid avdelningen för stadsövergripande frågor.

Bakgrund

Två tjänster som funktionshinderinspektörer inrättades den 2007-10-15 efter beslut i kommunstyrelsen den 2007-05-02. Uppgiften är att granska och inspektera verksamheter för alla åldersgrupper inom funktionshinderområdet. Inspektörsarbetet omfattar alla insatser enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och omfattar hela funktionshinderområdet inklusive socialpsykiatri. Granskningen ska belysa ett verksamhetsområde i taget vilket innebär att flera stadsdelar involveras vid varje inspektion.

Enligt instruktion för funktionshinderinspektörer (Kfs 2007:8) ska inspektörernas granskning ha ett generellt brukarperspektiv och en förutsättning för detta är nära kontakter med aktuella brukarorganisationer och handikappråd.

Förberedelsearbete

I inledningsfasen av inspektörsarbetet har inspektörerna ägnat sig åt studier av aktuell lagstiftning och styrdokument för handikappomsorgen i Stockholms stad. Inspektörerna har också bildat sig en uppfattning om hur denna är organiserad i staden samt om den aktuella situationen för personer med funktionsnedsättning.

Inspektörerna har fortlöpande och nära kontakter med kommunstyrelsens handikappråd. För att sprida information om den nya funktionen och tillskapa ytterligare kontaktytor har dessutom träffar med brukarorganisationer och handikappråd hållits. Konkreta synpunkter inför inspektörernas kommande arbete har inhämtats vid ett arbetsmöte med en fokusgrupp bestående av representanter från olika handikapporganisationer.

I samband med planeringsarbetet har flertalet träffar för informations- och erfarenhetsutbyte hållits med övriga inspektörer i Stockholms stad, stadens revisor och övriga nyckelpersoner inom funktionshinderområdet. Funktionshinderinspektörerna kommer att utveckla och utvidga kontaktnätet i syfte att skapa förutsättningar för ett internt kvalitetsarbete.

Inspektörernas förberedelsearbete har dokumenterats i en förstudie samt i en aktivitetsplan som uppdateras kontinuerligt. En lägesrapport har lämnats till kommunstyrelsens handikappråd vid deras sammanträde den 2007-12-19.

Nulägesbeskrivning

Stockholms stad består av 14 stadsdelsnämnder som varierar i storlek och befolkningssammansättning. Behoven hos målgruppen personer med funktionsnedsättning kan variera mycket, såväl inom som mellan stadsdelsområden i staden. Stöd och insatser ges från skilda verksamhetsområden och organiseras på olika sätt inom staden, i vissa stadsdelar är all funktionshinderverksamhet samorganiserad och i andra återfinns socialpsykiatri inom individ- och familjomsorgen.

Uppgifter från VP 2008 Socialtjänstnämnden, Omsorgen om personer med funktionsnedsättning
Verksamheten omfattar stöd och service, till stora delar enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), till personer som oftast har behov som kvarstår hela livet men kan variera under livsrykten. Kostnaden för verksamhetsområdet beräknas 2007 uppgå till 2 135 mnkr och omfattar ca 7 700 personer. Stöd och service ges i form av t.ex. bostad med särskild service, daglig verksamhet och personlig assistans. I tabell nedan redovisas de olika verksamhetsdelarnas kostnader i procent av totalkostnaden.

Insatstyper anges i %

Vuxenboende	40	Barnboende	10
Daglig verksamhet	18	Personlig assistans	12
Hemtjänst	9	Övergripande	5
Övrigt stöd och service	6		

Uppgifter från VP 2008 Socialtjänstnämnden, Socialpsykiatri

Cirka 3 000 psykiskt funktionshindrade har haft någon form av socialpsykiatrisk insats under ett år. Dessa utgör 6 promille av stadens befolkning 20 - 64 år. Det är en jämn könsfördelning bland de psykiskt funktionshindrade och närmare två tredjedelar av dem är i åldern 45 - 64 år. De unga, under 24 år, utgör ett 100-tal personer. Närmare 90 % av dem med psykiska funktionshinder är ensamstående. 6 % har hemmavarande barn under 18 år. Antalet barn kan uppskattas till ca 300. För verksamhetsområdet socialpsykiatri finns totalt i staden avsatt knappt 500 mnkr.

Planering 2008

Inspektörerna har genom höstens arbete samt utifrån olika möten och diskussioner med såväl representanter för brukare som tjänstemän, kommit fram till att daglig verksamhet och sysselsättning skulle vara ett lämpligt område att inleda inspektionsarbetet med.

I enlighet med instruktionen för inspektörerna ska granskningen avse verksamheter som bedrivs enligt både SoL och LSS. Planeringen är därför att genomföra parallella granskningar av liknande verksamhetsområden oberoende av lagrum. Det kan t ex innebära att daglig verksamhet enligt LSS granskas samtidigt som sysselsättningsverksamhet enligt SoL. För att möjliggöra jämförelser mellan kvaliteten i olika individers insatser måste urvalet ske utifrån likartade vård- och omsorgsbehov, oavsett målgrupp.

Under mars månad kommer en pilotgranskning att genomföras vid Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning. Att pilotgranskningen planeras att ske i Rinkeby-Kista faller sig naturligt då inspektörerna fått erbjudandet av före detta äldreomsorgsinspektörer som numera är verksamma där.

Det är ur kvalitetssynpunkt angeläget att inspektionerna genomförs så objektivt och enhetligt som möjligt. Innan inspektionerna kan påbörjas kommer därför kvalitetskriterier samt manualer att utarbetas som vilar på aktuell lagstiftning och aktuella styrdokument.

Funktionshinderinspektörerna kommer också att vara observanta på och beakta genusperspektivet samt uppmärksamma etnicitetsfrågor vid samtliga inspektioner.

En del av inspektörernas uppdrag är att uppmärksamma likställigheten över staden varför stadsdelar med olika socioekonomiska förutsättningar kommer att sammanföras i samma granskningsomgång.

Ställningstagande planering 2009 -2010

Funktionshinderinspektörerna kommer vid planering inför år 2009 – 2010 att utgå ifrån resultat och analys av 2008 års granskningar. I enlighet med instruktion för inspektörer framgår att ett verksamhetsområde i taget ska granskas, vilket inspektörerna för år 2008 utsett till daglig verksamhet och sysselsättning. Inledningsvis planeras en pilotgranskning och därefter kommer några stadsdelar att väljas ut utifrån de kriterier som angetts ovan. För att verkligen kunna fokusera på kvaliteten i verksamheterna och likställigheten över staden kan det efter genomförd granskning bli uppenbart att även 2009 års granskningar måste omfatta daglig verksamhet och sysselsättning.

Inspektörerna har gjort en schematisk planering vilken successivt kommer att anpassas utifrån vad som kommer fram vid granskningarna. Där kan det framgå behov av att gå på djupet i vissa områden. Det är därför nödvändigt att ha en flexibel hållning till den uppgjorda planeringen utan att helt avvika från fastställd aktivitetsplan.

Det är viktigt att i dialog med målgruppen lyfta fram de mest angelägna frågorna och utvecklingsområdena för personer med funktionsnedsättning. Under ett verksamhetsår kommer inspektörerna även att ta del av synpunkter och information om förhållanden inom funktionshinderområdet från såväl brukare, tjänstemän som allmänheten vilket också måste beaktas vid planeringen av kommande års inspektioner.

Mot bakgrund av det som inspektörerna hittills tagit del av är det sannolikt att nästa område för granskning, under treårsperioden, blir olika typer av boende för målgruppen. Inspektörer kommer att följa den urvalsprincip som angetts tidigare, vad det gäller stadsdelsområden och insatstyngd.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till föreliggande årsrapport och anser att det arbete och den planering som genomförts följer givna instruktioner för uppdraget.

Förvaltningen stöder inspektörernas förslag till att inleda inspektionsarbetet med att granska daglig verksamhet och sysselsättning.

Vidare ser förvaltningen det som positivt att inspektörerna genomför

en pilotgranskning vid Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning under mars månad, då det bl. a. ger möjlighet till realitetsanpassning av inspektionsmanualerna.